

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedévre 2 " 10 "
Egy hónapra 1 " 5 "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Hirdetési díj:

Hat hasábos polt. sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetéseknél alk. szerint jutányos áron vétetnek föl. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Magyarország és a nagy világ.

Debreczen, apr. 4.

Nem akarjuk azt mondani, hogy nem szép az, nem jó az, a mit mi magyarok állítunk ki Párisban. Nem akarjuk, de azzal nem is mondanánk igazat. A párisi magyar kiállítás megéri azt a néhány százezer frtot, a mit az ország pénzéből ráköltöttek. Szép is, művészies, eredeti is. A külföldi ember, ha be fog lépni a magyar pavillonba, nem fog mást találni, mint tetszetős, újat és dicsérni valót. Meg is fognak dicsérni bennünket a mi külföldi barátaink. Azt fogják mondani (ő, mi tudjuk már előre, hogy mit fognak mondani):

Lovagias nemzet a magyar. Bátor és büszke faj, dala és harcias. Szereti a hazáját, imádja a szabadságát.

A székesfehérvári lapok cikkeit fognak írni arról, micsoda diadalt aratunk a kiállításon csikósainkkal, juhászainkkal, huszárainkkal, méneseinkkel, pusztáinkkal és cigányainkkal. És mi idehaza önérettől duzzadt mellünket fogjuk verni.

— Megmutattuk a németnek, hogy mit tudunk.

Pedig hát, engedelmet kérünk, nem mutattuk meg. A mit megmutattunk, az saját nemzeti vonásunk, magyar specialitások, melyek immár kivészben vannak. Ezeknek ellenében van hatalmunk,

kulturánk, gyáripar, kézműipar, vasutak hajók, bányák, tudományos intézetek, főiskolák és mindenekfelett földmívelésünk és állattenyésztésünk, szóval művelt és modern nép lettünk, a mely az árral uszik és megéri a kor jelszavait. Európai nemzet vagyunk nemcsak a földrajz czimén, hanem törvényeinknél, — eleifelfogásunknál és műveltségünknel fogva is.

És hogy ez vagyunk, illetőleg lettünk, azt nem mutatjuk be oly eklatánsul Párisban, mint a hogyan részolgáltunk és a hogyan szükségünk van rá.

A külföld nagyjában most is olyan véleményrel van rólunk, mint 40 esztendővel ezelőtt. Magyar nemesnek nézik a cigányt és ha levelet írnak Magyarországra, így czimezik: Budapest, Autriche. A nagyvilág publikuma azt tartja rólunk is, hogy félbarbár nép vagyunk és országunk az osztrák császárság tartománya. Alkotmányunkról, szabadságunkról, kulturánkról leginkább csak a külügyminiszteriumban tudnak.

A párisi kiállításon alkalmunk nyílik a külföld nevétségés véleményét megczáfolni. Az előkészületekből ítélve: ezt a czélt, nem hisszük, hogy a kívánt mértékben el fogjuk érni.

Van egy másik fontos czél is. — Tudniillik, hogy reklámot csináljunk és piacot teremtsünk a magyar nyers terményeknek. Reméljük, hogy ez jobban fog sikerülni.

Mi sem bizonyít jobban a magyar nép modernsége mellett, mint az a csodálatos, óriási érdeklődés, a melyvel országszerte viselkedtünk a délafrikai véres háboru iránt.

Nemcsak a háboru szenzációja a szülő oka ennek az érdeklődésnek, hanem a hatalmasan nyilvánuló rokonszeny a burok iránt, a kik a szabadságukért harcolnak.

Mert hiszen még nemrég mi is harczoltunk a szabadságért . . .

A műveltségökben elfásult és erkölcsökben bágyadt európai nemzeteknek dicső példa int, messze, Délafrika véres mezején. Ott is úgy tudnak meghalni a szabadságért, mint mi tudtunk ötven évvel ezelőtt. Bárhogyan végződik is a szörnyű háboru, a brit orosz-lán és a bur sás között, a burok egy félszázadra megmentettek a szabadság ideális szeretetét, mely már-már hűlni kezdett a nemzetek szívében.

A hatalmak pedig sohase voltak még oly nagyon semlegesek, mint éppen most és ezért ez a háboru biztosítéka annak, hogy az európai nemzetek nyugalmát jó időre semmi sem fogja megzavarni. Magyarország népe fönnakadás nélkül törhet előre a megkezdett uton, mert o s z t á l y r é s z ü n k a béke, a munka.

Váltói ügyekben.

— A «Debreczen» tárczája. —

Irta: TÖMÖRKÉNY ISTVÁN.

Különféle hatalmak kezében van az ember sorsa, és nem lehet nekik ellenállni. Így történt, hogy Jójárt Pál tanyáján a télen három hizomalsz fölfordult, de idő előtt, mielőtt még a torkukra kését fenhetne volna a bűller.

Az ityesmi persze veszedelem, és Jójárt Pál járt-kelt szomorúan a havon, fejét gondokba foglalva. Az egész esztendő rendes folyása alul a három hizó elmúltával kiesett az alap, mert étel nélkül nincsen élet. Tudott dolog volt Jójárt Pál előtt, hogy most már drága pénzen kell venni kész hizót, de minőt vegyen, mikor nincsen reá pénz? Ami volt elfizette meg az ősön, a tél eleje alkalmával az adót is bevitt, hogy ne sarcoljak örökké az intő czédulakkal.

Ami pedig a bor illeti, ami az ősön a pinczébe került, hat nem jön rá vevő. Van, hogy jön néha a várásból valami koresmáros fele; aki szedni szokta így a tanyák között a bort s azokkal külön-külön minden hordót föl is tekint Jójárt Pál. Igen alkalmas dolgok ezek mint vendéglátások, de a vetelből soha sem lesz semmi, mert a borért oly csekélyes árakat kínálnak, hogy azon arért mas sem adná oda a borát, nehogy Jójárt Pál, aki ha jól keressük várhat a dologgal.

Mert nem egészen szegény gazda Jójárt van lehető-en minden ott azon a tanyán, csakhogy éppen most, hogy a bor nem kell, nincsen pénz. De nem is kellene olyan valami rettenő nagyon, ha a malacok idő előtt föl nem mondták volna a szolgálatot. Hanem bizony azok így már csak szappannak maradtak, mert azt főztek a szalonnájukból és van is most szappan szépen a háznál, főt a padláson azonban e helyett hiányzanak a sonka csülkők az eresz alól, melyeknek rendeltetésök hogy madzagra kötve a szelős helyen mindaddig lógjanak, míg egy részök a jó krumpli tarhonyáspaprikás levesbe a másik részök pedig a jó főtt babba bele nem kerül husgyanánt.

Amugy is jó az ilyen disznóláb féle minden falatozóhoz, a tarisznyázáshoz pedig különösen alkalmasos . . . Jaj, jaj, Jójárt Pál miután járt egy ideig a havon, a hazba lép és szól az asszonynak:

— Penzt kő venni kamatru. Mer nincsen itthon egy fia se, nehogy a papiroak de még ezüst is csak éppen hogy emitt-amott van . . .

— Ejnye, hejnye — mondta az asszony — Man idős korunkra ezt kövletett meg-érnünk?

A ház kis ablakán szóalanul bámult ki Jójárt. Hát csakugyan. Ez eddig nem volt. Soha még más hoz pénzt nem folyamodtak éltek, ah gy lehetett. Jójárt őt esztendőig is

elhordta a csizmát, (még azután is megmaradt a feje papucsna, a szára meg bocskor bórnek a béres gyerek basználátára), elhordta a kalapot is hat évig. Tizenöt esztendeig a subát, mert csak ebben van a tanyai ember elöhaladása, nem abban, hogy sokat árul, hanem hogy keveset költ. Im most mégis így vannak és a sors rendelése ellen nem lehet semmit sem tenni.

— Bemék pénzér — véli Jójárt — a városba A Bankba.

— Hát . . . szól az asszony — hát . . .

Egyebet nem szól, mert mit szóljon. Jójárt előkaszolítja a kocsit, a lovakat megitatja befog és kihalad a tanyából. Megy befelé a városba s ahogy beér, a kocsival valamely alkalmas helyen megáll, ő maga pedig magy az öreg takaréka. Vannak különféle kora takarékok, de mert köztük van legöregebb is, ennélfogva ez az öreg takaréka. Jójárt Pál ott ismerős, mert koronkint voltak oda már pénzei is berakva, miket ismét rossz esztendőben, vagy midőn a leányait adogatta el, kiszádt Most ugyan nincs benn egy arva új krajcárra való fitying sem. Targyalja ott aztán azonnal, hogy ő pénz irányában jár-ke, olyan kétszáz forint körül kívánna, de leginkább azt szeretné, ha azonnal oda is adná neki.

— Hanem — adja elő kívánalmait Jójárt — táblára nem akarom.

A tabla nem is alkalmas. A tabla ugyan is külső nyelven a betablázást, jelenti és ez

A képviselőház ülése.

Tegnap — Apr. 3. — Perczel D. elnök nyitotta meg az ülést a jkv. hitelesítése után bemutatta a Széchenyi Gyula gróf felség személye körüli miniszterre kineveztetését tartalmazó okmányt, a melyet már, miután a kinevező királyi kézirat márcz. 29-ről szól s hivatalos és nem hivatalos lapok közölték, hogy nem mutatták be a törvényes szokás szerint előbb a képviselőházban pedig jeleztek már azt is, hogy az esküt Bécsben csüörtökön teszi le csak a parlament nem tudott róla, —nem csupánfigyelmetlenség számba megy, hanem legalább is a magyar törvényhozás iránt kötelező tartozás elhanyagolását hordja magában.

P s i k Lajos az igazoló bizottság részéről Vancsó Gyula mandátumának a szokásos 30 nap fenntartásával való igazolását terjesztette be.

Következett a napirend szerint: az appropriációs törvényjavaslatnak harmadszori olvasásában elfogadása.

M o l n á r Antal a gazdasági bizottság jelentése referálta az 1900 évi költségvetésről, amit tudomásul vettek.

Ezután következtek az felőljelzés szerint az interpellációkra, függőben volt miniszteri válaszok. Névszerint

H e g e d ű s Sándor kereskedelmi miniszter B o d a Vilmosnak a szegzardi gőzhajóállomás megszüntetése dolgában tett interpellációjára felelt s azt mondta, hogy a dunagőzhajós társaságot az állomás főtartására szerződés nem kötelezi és egyébként a megyei közigazgatási bizottságnak véleménye szerint is ebben a forgalomnak kára nincs. B o d a Vilmos tudomásul vette a választ, de kijelentette, hogy a minisztert félrevezették s az állomás többlet jövedelmzett, miat a hogy a minisztert informálták.

A Ház a választ tudomásul vette. Azután szintén Hegedűs miniszter K u b i k Bélának a vicinális svindli dolgában tett interpellációjára felelt. Az interpelláció a szeged-karlovai vicinálisra vonatkozik. A miniszter már az interpelláció előtt megindította a vizsgálatot s ennek eredménye az, hogy ami az államvasuti minisztérium tisztviselőit illeti, azokat semmi mulasztás nem terheli. Hogy a fő és alvállalkozók pörösködnek, ahhoz semmi köze.

irant óvakodással élt Jójárt Pál. Az ő földjére ne tegyen táblát senki, mert igen bajos, ha már rajta van, levenni a földről ezt a táblát. Ez igaz és Jójárt Pál eszjárását elismeréssel fogadják, hogy csakugyan így van a sor, de ha Pál nem akar táblát tenni a földjére, ekkor a váltóra kell írnia a nevét.

Ezt tudja Pál, vett is előre hozzávaló papirost, két emberrel alá is iratta és azt most a gelebéből előterjeszti:

— Hát itt a papirossa.
— Jaj, — mondják neki a kaliczkában élő emberek, — ez nem elég. Két embert alá kell írni, akik jól állnak.

— Hát alá vannak, mutat a Jójárt a papapapírosra. Egyik lábtul való szomszéd, a másik fejtül. Most irták alá az elébb itt a Naczi korcsmajáiba.

— De még kend is írja oda a nevét, — ajánlják Jójárt Pálnak.

— En? — kérdi Pál tünődve.

— Kend. Akkor aztán egészen rendben lesz a váltó.

Jójárt gondolkozva néz a hivatalbeliekre és a papirossra.

— Ugy vélik hát? — kérdezi lassan. — Hát aztán hova kellene a nevemet írni.

— Ide, — mutatják, — Ide kerestbe.

Pál kifakad most már:

— Mi haszna mutatja, mikor úgy sem tudok írni.

Ez baj. Most magyarázni kezdik Pálnak, hogy másként ez a dolog nem megy. Ő erős-ködik, hogy ő csak Jójárt marad, ha nem írja is oda a nevét, Nem attul függ az, hogy kie a tanya. Hát micsoda ő? Hát most van ő itt

K u b i k Béla adatai megegyeznek a miniszterével és a hivatalos közegek reputációját gáncs nem éri. A választ tudomásul vette, de kéri a minisztert, hogy lépjen föl a tisztességtelen vállalkozás ellen.

A Ház a választ tudomásul vette.

H e g e d ű s miniszter végre P i c h l e r Győzőnek a kassa-oderbergi vasutnál történt sikkasztásokról tett interpellációjára adott választ. A sikkasztás megtörtént, két közeg, mely egymás ellenőrzésére volt hivatva, összejátszott és megkárosította százegyszer forintig a vasutat.

A miniszter véleménye tüstént az volt hogy itt egyezkedésnek helye nincs és meg kell indítani a bünyádi eljárást. Az egyik már ül is, a másik megszökött. A minisztérium ezenkívül figyelmeztette az igazgatóságot, hogy oly intézkedéseket tegyen, mely az ilyen visszaéléseket kizárja. A kár maga 85—86 ezer forint, mert vagy 16.000 forintot a tettesek vagyona fedez. A magyar állam érdekeit, mint hogy a magyar államvasutal s igy érdekelve van, a miniszter megfogja védelmezni.

P i c h l e r Győző tudomásul vette a választ, a Ház is.

Ezután a Ház munkarendjének megállapítása következett.

S z é l l Kalmán miniszterelnök: Az volt szándéka, hogy arra kérje a Házat, tartson még e héten ülést. De a főrendiház ülésezése és az ő elutazása folytán helyesebbnek tartja, ha holnaptól elnapolja magát és április 24-én tartja legközelebbi ülést. Az ülésszakot az azután következő napok egyikén lehet be-rekeszteni. A Ház asztalán van tizenegy-jelentés, ezek elég tárgyat adnak a tanácskozára.

A Ház elfogadta a miniszterelnök elő-terjesztését; meg az elnökének is megadta a felhatalmazást, hogy netalán kerület-üresedés esetében a szükséges intézkedéseket megtehesse.

A legközelebbi ülést tehát a Ház április 24-én fogja tartani; de azon csak a legközelebbi ülés napirendjét állapítják meg.

A jegyzőkönyvet azonnal hitelesítették. Az elnök a Ház tagjainak boldog ünnepet kívánt. (Éljenzés). Az ülés mar 1/4 12 órakor véget ért.

először? Hát kételkednek benne? Már szíve egészen mérges; mit növel azon körülmény, hogy a bankosok nem engednek. Utóbb dühösen rózza vállain a subát.

— Adják ide azt a papirost.

— Mit csinál vele? — kérdezik.

— Micsinállok — tör ki haraggal Pál — hát micsináljak? Megtanulok írni.

Elmegy a gazda, de sebesen megy, ami bizonyos foku felindulást jelent. Csizmai keményen koppannak az aszfaltokon mignem könyves holt ele ér. Kinyitja a félját és türemkedik befelé, mi nem kis munka subában, miután igen vékonyra vannak szabva ezek az ajtók. No, maga az ilyen könyvesbolt sem különb.

Az agar forma városi nép valahogy el bir surranni a mindenféle lim-lom között de Pál a subában akármerre megy, csak földönt valamit. Ez teszi erhetővé; hogy megjelenése feltűnést kelt és kérdezik is tőle azonnal, hogy miben lehetnének szolgálatára.

— Nem ögyében — tudatja Pál — minthogy adjanak egy plajbászt.

Nosza ketten is szaladnak a plajbászos fiókhoz, meg össze is üti a fejét a két mitugralsz. Pál ezen elmosolyodik s hogy a ládát elébe tették, azt gondal szemügyre veszi.

— Milyen színűt parancsol?

Milyen színűt? Pál érzi, hogy határozott választ ke'adni. Birizgál hát egy kicsit az apró farudak között és azt mondja:

— Ojant adjon akinek kék bele van.

— A mitugralsz kitesz egyet a többi közül azonnal.

— Tessék. Tiz krajczár az ára.

KÜLFÖLD.

Szerbia. A Szerbia és Montenegro közt fenforgó antagonizmus immár nyílt szakításra vezetett a két állam közt. Cetinjéből azt jelentik, hogy Maschin ezredes, Szerbia montenegroi követe bemutatta a fejedelemnek visszahívó levelét. E szerint széjjel foszlott az a szép álom, melyben még a mult évben a két testvérállam népe ringatta magát. Már-már Nikita belgrádi látogatásáról is beszéltek, mely apoteó isa lett volna a két állam frigyének. Azt hisszük, hogy ez a szakítás nem tisztán a két Balkán állam családi ügye. — Sokkal valószínűbb, hogy ennek a politikai elipszisnek egyik fókusza Bécs, a másik pedig Szent-Petervár.

Szerbiát különben a napokban egy kis kellemetlen ség érte: kosarat kapott. Ugyanis Genfben konzulátust akart állítani, de a svájci kormány nem egyezett bele a tervbe. Svájci konzulnak Charles Bethan, Milán király volt titkára, volt kiszemelve. A belgrádi kormány azonban még nem adta föl a reményt, hogy tervét keresztülviszi.

A háboru.

A harcztérről érkezett hírek nagyon érdekesnek tűntetik el a helyzetet. A burok Roberts nagy meglepetésére hirtelen megváltoztatták a hadi tervet. Mig Roberts ott vesztegelt Bloemfonteinban, addig a burok Kronstadtból szétküldték csapataikat minden irányban, úgy, hogy Roberts nagy serege most három oldalról körül van véve; csak délen szabad, de ott is az apróbb bur csapatok igen sok kellemtelenséget szereznek a fokföldi vasut megőrzésére és a burgherek pacifikációjára kiküldött angol őrségeknek. Nem kell azonban úgy gondolni a dolgot, hogy a burok a szó szoros értelmében körül akarják fogni Roberts hatalmas seregét, erre nincs annyi katonájuk, hanem körülveszik Robertst, hogy a szárnjat tönkretegyék. A keleti angol szárnysereget sikerült a buroknak visszavonulásra bírni s a mellett elfogták belőle kétszázötven embert és hét ágyut. Robertst az lepte meg legjobban, hogy ez az eset Bloemfontein és pedig a főváros vizu-müvei közelében történhetett. A buroknak ez

Nem köll annyi — nyugtatja meg Jójárt — Csak vágyon le belőle egy garas arát.

— Nem lehet.

— Dehogyan nem lehet, — erőlködik — Adok hozzá bicskát is.

Nehezen érti meg Pál, hogy meg kell az egész hatos arut venni. Mert ilyen a városi nép; az mindenben sarczol, amiben csak tud. Nos, mindegy. Fizet hát s a papiross mellé, a belső zsebbe rejtve a plajbászt, most már egyenesen a Naczi korcsmajá felé tart. De hiába zajong a kintvaló nép az ivóban. Pál most oda be semmi sem viszi. Hanem befog és hajt kifelé. Nem tulságosan rövid az utja, nem is tulságosan hosszú: innen van, hogy egészen helyes idő alatt kiér. — Ahogy a tanyaudvarban megáll, a béres gyerek segítené a lovakat kifogni a kocszi elől, de Pál rászól:

— Eredj át a fiamhoz, oszt mondd, hogy a Miska gyűjön ide. De kalandariumot is hozzon.

Pál fának a tanyája nem messze esik alig vehet neki az ember egy órajárást. — Elhalad a béres s idő multán, már estendően jön is vele a Miska unoka és a kalandarium.

Pál előtt ott a szobában a váltópapíros és a kék plajbász, de már csak fél formájában, mert a másik felét hegyeztetés közben elfaragta. Ez azonban nem baj. Fél plajbász is elég azon tudományhoz, ami most következik. Miska beköszön és azt mondja: Jóestét adjon Isten, öreg apám. (Öreg a kutya, de nem én — gondolja Jójárt Pál, de nem szól

a vakmerősége, hogy le mertek jönni úgy szóval az angol főhadiszállás alá, nagyon megdöbbentette Robertst. Ő ilyesmire nem számított, úgy gondolkodott, hogy a burok a hatalmas, most már hatvanezer főre felszáporodott angol sereg elől sietve visszavonulnak mind egy helyre s ott várják be az angolokat. Roberts a visszavonuló Broadwood ezredesnek, a ki a keleti szárnyat vezette, sietve segítséget küldött, egy egész hadosztályt Colville tábornok parancsnoksága alatt s hogy ugyanaz nap még nem érkezett vissza a segítő hadsereg, sem arról nem kapott Roberts hírt, hogy Colville győzött volna, utnak indította Roberts French tábornokot is két lovasdandárral. Ez történt március 31-én és ápr. 1-én, de a csatának az eredményét most sem tudják Londonban. És ez sokat jelenthet akkor, a mikor a táviratok az angolok birtokában akadálytalanul működhetnek.

Egyes magántáviratokból csakugyan azt következtethetjük, hogy a burok, a kiknek számát Roberts 8—10 ezerre teszi és a segítő angol csapatok közt nagy és véres csata folyt. Egy távirat azt mondja, hogy a burok ápr. 1-ig a Broadwood ezredessel vívott harc helyén maradtak, a segítő csapatok tehát nem tudták őket kivenni állásukból, csak akkor vonultak vissza a burok, a mikor Roberts este felé French tábornokot is ellenük küldte. Ekkor a burok önként visszavonultak Ladybrand felé, hátrahagyván az angol sebesülteket a kiknek száma mindenesetre igen nagy, mert Roberts mozgókórházat küldött a csata színhelyére. Ugyanakkor, a mikor a burok az angol keleti szárnyat tönkretették, Brandfortnál is megverték s nagy veszteséggel visszavonulásra kényszerítették Robertst és ezekre küldött hadosztályt. Ugyanezt kísérik meg most a burok nyugaton a hol Paardebergnél erős állásuk van. Ezen az oldalon Robertst az a veszedelem is fenyegeti, hogy a burok elvágják a fokvárosi vasutól. Ezek a körülmények komoly gondokat okoznak Robertst, a ki most már ha akarna sem tudna előnyomulni. A burok így fognak tenni, ilyen guerilla háborút indítanak mindenütt, úgy hogy mikor Roberts Kronstadtbá érne, serege jelentékenyen meggyöngyülne. Természetesen a burok azért úgy intézik dolgukat, hogy minden pillanatban visszavonulhassanak a kronstadti hegyekbe, a hol igen erős hadállásuk van, amelyen egy hónapig dolgoztak. A helyzet egy

szóval hirtelen úgy megváltozott, ahogy az angol elbizakodottság Kronje kapitulációja után nem hitte volna.

A burok új sikerét, egyszersmind ennek horzalmát és folytatását erősítik meg a táviratok.

London, ápr. 3.

Robertst lord jelenti Bloemfonteinből e hónap elsejéről: Megnéztem a folyónál azt a helyt, a hol a burok lesben állottak. A színhely borzalmas látványt nyújt. Döglött lovak, élelmiszerek és szekérroncok hevernek szanaszét. Itt-ott emberi holttestek hevernek. Hogy nem semmisült meg az egész sereg, az csakis az uton maradt katonák leleljenetéknek köszönhető. Egy útegnek sikerült a burok erős tüzelése ellenére megmenekülnie. Ez az úteg azután maga kezdte agyuzni az ellenséget. Az ellenségnek öt halottja és kilenc sebesülte van.

Brüsszel, ápr. 3.

Pretóriából táviratozzak, hogy tegnap Bloemfontein felé rendkívül heves harc folyt, amely nyolc óra hosszáig tartott s a melyben háromezer bur harczott French lovasága ellen. A burok elérték céljukat s elpusztították a fő viz medencét, mely Bloemfontein vizét látja el, azután visszavonultak Brandford felé.

London, ápr. 3.

Az elveszett ágyuk visszahódításáról szóló hírek nem nyertek beigazolást. Midőn a 9-ik csapatosztály és egy lovasdandár French tábornok vezetése alatt a harcmezőn megjelent az ágyuk és kocik már el voltak szállítva, csak néhány megfigyelés céljából visszahagyott bur őrsjárat vágatott el sebesen. Érdekes, hogy az angolok veresége arra vezethető vissza, hogy az elővigyázat leprimitívebb rendszabályait is figyelmen kívül hagyták, a melynyiben a közvetlen indulási patak medrét át sem vizsgálták és így kitétek magukat a burok veszedelmes tüzeinek.

A Broadwood hadosztály katasztrófája.

London, április 2.

Egy jelentékeny angol csapat, a mely Broadwood ezredes vezetése alatt állott, kénytelen volt egy bur csapat elől visszavonulni. Roberts azt mondja jelentésében, hogy Broadwood ezredes azért volt kénytelen visszavonulni, mert a burok sokkal nagyobb számban

semmit, mert ezuttal fontosabb tudnivalók vannak.)

— Miska — szolt Jójárt — mejik az a betű, aki az én nevem legelejin áll?

— Az ő betű — felel komolyan Miska.

— Nono — feddi Pál — nem jól tudod.

— Hát — védekezik a gyerek — öreg apám-nak, így mondván, az van az elejen.

— De nem arról beszéltek, bákó — feddi a vénapja — de a tulajdon böcsületes nevről. Jójárt! Jójárt Pál.

— Hát a jó betű — felele az előző kérdésre a fiu,

— Hát mutass neköm innen a kalandáriomból egy jó betűt — rendel Jójárt. — De nagyot, Mert le akarom rajzolni.

Az unoka fölütve a könyvet, kutat nagy jó betű után, kisvártatva talál és elébe adja Jójárnak, mutatva az ujjával. (Mán mögen elvágta az ujjad? — El, de csak kicsit.)

Jójárt Pál pedig két plajbászszal rajzolni kezdi a papíro-ra a nagy jó betűt. Nem kis munka az ilyesmi, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy utána ő betű, azután a betű, ró betű, tő betű, meg egyéb betűk következnek. E helyen alkalmas dolog felkérni mindenkit, hogy higgye el, miként Pál, míg a papírost keresztül rajzolta kimeredgett. — Mert egész este a rajzál foglalkozott s biz a tanácsadó kis unoka az utolsó betűnél már elaludt ülő helyén. — Az öreganya tette az ágyba, már hogy a kemenczekuczkóba, mert az ilyen meleg helyfelét szokta a gyermek igen szeretni,

Aludt is még keményen masnap hajnalba a fiu, mikor az öregapja már befogott és ment a város felé. Nácizna némi feltűnést is keltett, mikor beért hogy nincsen betű vásár és mégis bnt van. Talán a törvénnyel van baja? Az öreg Pál a kérdéseket pár kurtabb élcezzel elűti s mikor ideje eogedi, a takaréka vonul.

— Ehun ni a papiros — mutatja be a váltót. — Ala van írva,

A kaliczában élő emberek összenéznek, amint a két rajzolatokat látják a papíron. Ez nem tréfa most már. És most már nem lehet Pállal kikötni éppen Pállal, kinek különben a kézadása is megér kétszáz forintot. Nincsen mit okoskodni, csak fizetni kell, amint hogy oda is olvassak Pál elébe az ezüstöket. Pál a papírba takart gurigákat különféle zsebibe helyezi el s kezét adván mindenkinek, kit illet, távozik. Lépteiben van egy kevés méltóság és tekintetből keménységet olvashat ki, aki ráér. Megint csak Nácizhoz megy helypénzadás szempontjából be is szol, azután utnak ered. Már egészen kint a dűlőkön járt, mikor szemközt jön vele a sógor, bizonyos nevezetű Dékány Nagy Antal. A két kocsi megáll. — Hát kend mit csinált odabé? — kérde i Dékány Nagy Antal a subából. A másik subából egyszersűen felelt vissza Jójárt Pál:

— Aláírni vótam a bankba. Dékány Nagy Antal Jójárt Pál subájára tisztelettel tekint.

támadtak meg őket. Sokkal valószínűbb azonban, hogy Broadwood oly rossz hadállást foglalt el, hogy serege ki volt téve a burok gyilkos ágyutüzének.

Az angol csapatok, a melyek a tizes huszárakból, a household lövászrezdből, két zászlóalj gyalogságból, e Pilcher ezred s alatt lévő lovasított gyalogságból, és két úteg lovas tűzészégből állott, vissza vonultak egészen Thabu-Nebuig, de ott sem volt maradásuk, mert a burok utána nyomultak s agyuzni kezdték az angolok hadállását, amely itt is tarthatatlannak bizonyult. Az angolok egy ideig igyekeztek a burok heves támadásának ellenállani, de mihelyt sötétedni kezdett, ezt a hadállásukat is elhagyták s a sötétség oltalma miatt eljutottak egészen a bloemfonteini vízvezetékig, a melynek Modderivertől délre eső részén ütöttek fel táborukat. Az angolok azt hitték, hogy itt biztonságban vannak s mihelyt a hajnal hasadozói kezdett, hozzá láttak, meglehetősen erősnek ígérkező hadállásukat megerősíteni.

Egyszerre úgy öt óra tájban nagy riadalom támadt az angol táborban. Oyan oldalról támadtak meg őket, ahonnan nem várták. Az angolok északról dél felé vonultak vissza, s most egyszerre délfelől jött a burok támadása. Szinte elképzelhetetlen volt, hogy honnan kerültek elő a burok ezen a tájon.

Az angolok észak felé védekeztek ellenük s most dél fele kellett védekezniök, a hol semminemű védelmi intézkedést nem tettek. A mint az első bur ágyugolyók az angol táborba hullottak, Broadwood azonnal megtette az intézkedéseket, hogy seregétől a katasztrófát elhárítsa. Seregének zömét és az összes ágyukat előre küldte, ő maga pedig a sereg másik részével visszamaradt, hogy a menekülő csapat visszavonulását fedezze.

Az előre küldött csapatok körülbelül négy óra hosszáig maradozhattak, amikor egyszerre nagy bur csapat előtt állottak, a kik rejtett helyekből rohantak elő s a villám gyorsaságával körükerítették az angol sereget a mely ilyenformán ostoba módon hálóba került. Az angolok egy pillanatig arra gondolak hogy kereszültörnek a bur harcvoalon s puskatűt indítottak a burok ellen. De már az első lövések után meg kellett győződniök, hogy minden igyekezetök hiábaváó s csakhamar kitérték a fehér zászlót. A tárgyalás mindössze néhány percig tartott s a vége az lett, hogy az egész angol sereg a két ágyutűzzel magadta magát a buroknak.

Robertst tabornagy még kora délelőtt megudta, hogy milyen katasztrófa érte Broadwood sereget. A hir nagy rémületet keltett az angol főhadiszálláson s eleintén el sem akarták hinni, hogy olyasmi lehetséges. A tabornokok rövid hadi tanácsot tartottak, a mely után Colville tábornok parancsnoksága alatt igen jelentékeny hadsereg indult el Bloemfonteinből. Colville hadserege még tegnap délután találkozott a burokkal (ugy látszik azokkal, a kik a Bloemfonteini vízvezetéknel vissza maradtak) s a két sereg közt azonnal megkezdődött az agyupárbaj. Nem tartják lehetetlennek hogy ennek a most folyó agyuzásnak nagy csata lesz a következése.

Itt Londonban még nem tudják, hogy Colville támadása hogyan végződött. A meretkedő katonai körök nem mernek jót remélni, mert ha az angolok győztek volna, akkor azt, ismerve Robertstnek gyors s pontos utótitásait, már megtáviratozták volna.

A burok harcokba nem csökkent amint az angolok szerették volna elhíttetni, hanem ha lehetséges még emelkedik.

Brüsszel, április 2.

Pretóriában a legutóbbi siker nagy lelkesedést szült. Az angolok több ágyut, 18 élelmi szekeret és 250 foglyot vesztek. Braodfort mellett 20.000 bur áll Dewet és Delarey tábornokok vezérlete alatt. Ötezer ember rendszeresen guerilla harccsal nyugtalanítja Roberts tábornok oldalszárnyait. Botha tábornok a fővezénylet átvéte e alkalmából lelkes proklamációt bocsátott ki.

Táviratok.

Sztrájkok.

Schlan, április 3. A schlani sztrájkterületen a mai nappali munkások az összes munkások lezártak.

Pisino, április 3. A carpanói sztrájkoló bányamunkások a szállító munkások kivételével újra munkába álltak.

Pilsen, április 3. A péklegények egy része tegnap abba hagyta a munkát. 126 egény közül 70 sztrájkol.

H I R E K.

* **A debreczeni diákkongresszus.** A debreczenben f. hó 28-án kezdetét vevő országos magyar diákkongresszus előkészítésén lázasan dolgozik jogakadémiánk polgársága. Magyarország összes főiskoláinak és egyetemének egyesületeihez tegnap szétküldték a meghívókat a kongresszuson való részvételre s ezzel kapcsolatban a kongresszusi tárgysorozatot vázlatát s az általános tudnivalókat is. A Széll Kálmán kormányelnök által helyeselt pártfogásba vett diákkongresszus iránt általános a komoly érdeklődés az ország minden felsőbb iskolájában s ez érdeklődés eddigi megnyilatkozásai is reményleni engedni azt, hogy e hónap folyamán valóban az egész ország művelt ifjúságának képviselőit fogadhatja falai közé vendégeként Debreczen.

* **Huszártisztjeink lovasjátéka.** Emlegettük, hogy a 2-ik honv. huszárezred és a 4. honvéd lovas dandár tiszti iskolá tisztkara ápr. 8-án a Nyulas gyakorlótéren lovas játékot rendez. Leszi pedig díjlovaglás, tiszti és legénység díjugratás, szalagjáték (fen de barre) lovas játék (legénységi caroussal.) — A verseny vasárnap délután 2 órakor veszi kezdetét és a közönség fedett tribün alatt nézheti végig a versenyeket. Egy tribün jegy ára 2 korona. Jegyek előre válthatók Szentkirályi Tivadar üzletében és a verseny napján délután 1 órától kezdve a helyszínen. Belépő jegyet csakis a tribünre menő közönség nem köteles váltani; a versenytér körül elterülő helyen belépő díjat nem szednek, a kinek kedve van, ott díjtalanul is végig nézheti a versenyeket. Esős idő esetén a versenyt elhalasztják.

* **Vizsgálat a fogházi tüzeset ügyében.** Két héttel ezelőtt történt, hogy a fogházépület teteje leégett. — A leégett épületrész helyreállítását tegnap már megkezdették s rövid időn belül készen is lesznek a javítási munkálatokkal. A tűz által okozott kár összege 3200 korona. Az épület biztosítva nem volt és így a kárt teljesen az államkincstár szenvedte. A tüzesetért senki sem terhel felelősség, mert a megejtett vizsgálat kiderítette, hogy azt a kéményből kipattanó szikra okozta.

* **Blaha Sárka Debreczenben.** A f. hó 9-én hétfőn — a zenede dísztermében — rendezendő dalestély nagy érdekűnek és igen élvezetesnek ígérkezik. Blaha Sárka — mint egy tegnap érkezett levelében írja — nagy ambícióval tanulja előadandó dalait. «Ki akarok tenni magamért — ugymond — azzal a közönséggel szemben, melyhez olyan kedves emlékek fűznek.» Kértesz Ella egy, ezen alkalomra írt monológot ad elő, míg Becsk Vilmos a zene költészet legkivalóbb termékeit fogja gyönyörű, hatalmas baritonjával énekelni.

* **Látványosság.** Sajnos, már vége. Rövid volt, mint a napfogyatkozás. Vagy még rövidebben: rövid volt, mint a kardkösörülés. A dolog úgy történt, hogy a város kellő közepén egy pár kardot elesített az utcai aöszörüs. Vigan forgott a kerék és huss, huss elesedett a kard pengéje. A köszörüs fűrgő lógáta a lábát s nem törődött azzal, hogy az utcai publikum meghámulja.

A csoportosulásra odajött egy rendőr. — Egy szelid rendőr. Ravaszul pislogott hol a köszörüsre, hol az összeverődött tömegre, ezzel mintegy keresve a logikai összefüggést. Végre odaszól a köszörüsnek, aki lankádatlan hidegvérrrel élesíti a kardokat.

— Hát mit csinál maga?

— Köszörülök.

— Öszt mit?

— Hát nem látja?

— Mi az?

— Kard.

— Hászén nincs hüvelye.

— Nem is kell, hogy legyen.

— Ösztán miért nem?

— Mert ezzel párbajozni fognak.

A rendőr erre már azt sem mondta, hogy: bá. Hunczut módra egyre mosolygott, savószin bajusza alatt, magában pedig ilyesformát gondolt: Csapja be az ur az öreg aptyát, engem ugyan nem csap be.

A kardokért a megrendelők eljöttek aztán elvitték. A meg lassanként széjjeoszlott az áprilisi nap vigan süttött tovább; a rendőr pedig mély gondolatokba merülten hamlelitélpekkel sétált odébb.

* **Gyilkosság.** A késő éjjeli órákban erősen megkötözve két suhancot hozott a csendőrség Debreczenbe, a kiket a rendőrség börtönében zártak el. A suhancokat nagy bűn terheli. — Mikepércsen egy kocsmában agyonverték egy pajtasukat. Botokkal támadtak rá s a szerencsétlent addig verték, míg csak meg nem halt. A gyilkosokat átadják a kir. ügyésznek.

* **Nyolczezer korona haszon.** Debreczen város a nagyerdő faiból 3200 ölet rendelnek eladott. A költött szerződés időközben érvénytelenre lett s az ölenként 11 koronáért kikötött famennyiség újra a városé maradt Vecsey Imre tb főjegyző, aki az ügy tanácsi referense volt, ezt a szerződési ügyet új vállalkozóval kötött egyezséggel olyan szerencsésen oldotta meg, hogy a fa ölet 6 ft 80 krajczárjával értékesítette s így az előbb felbontott szerződés felett az új szerződéssel több mint nyolczezer korona újabb nyereséget ért el a városnak.

* **A Károlyi-Gajári párbaj.** A nagy obstrukció idején történt ez a párbaj is, amelyben gróf Károlyi Sándor és Gajári Ödön országgyűlési képviselők álltak egymással szemben. Az utóbbinak egyik felszólalását sértőnek találta magára a gróf és provokálta Gajarit. A segédék pisztolypárbajban állapodtak meg, mely azonban sebesülés nélkül folyt le. Természetes; hogy a párbajozó képviselők mégis a törvény ele kerültek. A büntető eljárásbíró gróf Károlyi Sándort hét napi, Gajarit tíz napi államfogházra ítélte, de mind a ketten felebbeztek. Wiener királyi albiró mára tüzte ki a törvényszék ítéletének kihirdetését, amelyen csupán gróf Károlyi jelent meg a védőjével, dr. Güntner Antal ügyvéddel. Gajári részére új határnapot fognak kitűzni. A másodbíró megerősítette az első alkalommal hozott ítéletet s így az már jogerős.

* **Nyilvános köszönet.** A kereskedő ifjak márczius 3-iki tanczestélyének rendezősége a Fiumei cacao és csokoládé gyár igazgatóságának ez uton is köszönetet fejezi ki, azon 100 csokoládéval töltött bonbonierért mit a hölgyek meglepetésére szivesek voltak a tanczestély rendelkezésére bocsájtani. A rendezőség nevében, Debreczen, 1900. ápril 4. Vargha László r. b. jegyző.

* **A tajték pipa.** Mióta a debreczeni rendőrség fennáll, az egyetlen, a ki 25 esz-

tendőn keresztül szolgálta a várost és annak közönségét, mint rendőr biztos Balázs János. Negyedszázadot töltött rendőri szolgálatban, felebbvalói teljes meglegedésére, ezen idő alatt számos kisebb-nagyobb rablás, sőt két gyilkossági eset tetteseit is kiyo mozta. Az utóbbi időben lábai megtagadtak a szolgálatot s ápril elsejével saját kérelmére felmentették a szolgálat alól és a jól megérdemelt nyugalomba ment. Jubilumot nem ült, működését egy-két elismerő szón kívül alig méltányolták. Most is, hogy nyugalomba vonult, csak a közrendőrök emlékeztek meg róla. Összerakták filereiket s az ő derék biztosukat emlékül meglepték egy t a j t é k p i p a v a l.

* **Iparos, vagy művész?** Ezt a kérdést intézte a kereskedelmi miniszter egy fölmerült eset alkalmából a hazai kamarához, megtudakolva, hogy a fényképészet idar vagy művészi foglalkozásnak tekintendő? A kereskedelmi és iparkamarán azt a választ adták, hogy a fényképészet föltétlenül ipari foglalkozásnak tekintendő, mint a melyet minden művészi tehetség nélkül mindenki megtanulhat és az e célra szolgáló gépek és eszközök segítségével folytathat. Ezzel aztán megoldást nyert a függőben levő kérdés is, hogy a fényképezés iparkamarai illeték alá vonassanak.

* **Hangverseny Nánásou.** Erdekesnek ígérkező hangversenyt rendez a h.-nánási korcsolyázó egylet apr. 7-én. Lesz felolvasás, vegyes énekar, melodráma, monolog s végül táncz.

A mint értesülünk Debreczen és vidékéről is nagyon sokan készülnek e hangversenyre, melynek műsora a következő:

1. Quartett. Előadják Nagy Margit és Berencsy Margit urhölgyek, Sáfán Géza és Bán Géza urak.

2. Monolog. Előadja Benkő Piroska urhölgy.

3. Felolvasás Hajdu-Nánás multjából, tartja Barcsa János ur.

4. Gordonka solo. Előadja Simig Béla ur.

5. Melodráma. Előadják Berencsy Margit urkölyg és Harmath Jenő ur.

6. Vegyes képek. Rendezi Dr. Nemes Félix ur.

Belépődíj: személyjegy 2 kor. családjegy 6 korona.

Kezdeté esti 8 órakor.

Eelülfizetések köszönettel nyugtáztatnak.

* **Vasuti baleset a Hatvan-utczán.** A helyi vasut 4. sz. kocsija tegnap délelőtt 11 órakor a Goldblatt Jakab gózmalma előtt összerogyott, a hátulsó tengely összetört. A kocsi telve volt utasokkal, akik javjeszéskelve bujkáltak ki az összetört kocsiból de akiknek z ijedségen kívül szerencsésjökre semmi más bajok nem történt, amit az éber kalezorán, Gróf Lajosnak köszönhetnek, mert idejekorán észre vette a bekövetkezendő katasztrófát, megfékezte a kocsit s kifogta a lovakat. — Megemlítjük végül, hogy ugyancsak Cróf Lajos volt az a kalauz, a ki a napokban két mez őrendőrtől megszökött betörő cigányokat kézrekerítette.

* **Uj katonai térképek.** A katonai térképek haboru esztére óriási fontossággal bírnak. Azonban néhány esztendő alatt az ország területén igen jelentékeny változások történnék, új épületek emelkednek a külterületeken, új csatornákat ásának stb., amiknek a térképen mind feltüntetve kell lenniök. Azért a folyó év nyarán az ország egész területén új földmérés és térképfölvétel fog teljesíttetni, hogy a változásoknak a térképen nyomuk legyen. Ide vonatkozólag most a honvédelmi miniszter fölhívja a törvényhatóságot, hogy ha itt a közös hadügyminiszter által kiküldött és nyílt rendelettel ellátott műszaki katonatisztek a jelzett célból megjelennek e tisztek, s a melléjük rendelt személyek, az illető tisztek által felmutatandó nyílt rendeletben felsorolt szolgáltatásukban részesíttessenek, s általában intézkedjenek a hatóság, hogy a kiküldött tisztek fontos szolgálatuk teljesítésében lehetőleg támogattást nyerjenek.

* **Cenzori dícséret Jókainak.** Bach korszakbeli magyar írók és költők a fortély minden eszközét felhasználták arra, hogy a cenzurát kijátszák a közvéleményt a maga igazában nyilvánítsák. Így tett Koszorus költőnk, Jókai Mór, amint azt az alábbi kis költemény is mutatja. Ezt a költeményt annak idején siettek lefordítani az össze német lapok, mert a cenzor ki-tüntetett dícsérettel halmozta el a költőt. Különbön sok féltre érte a re adott alkalmat ez a költemény annak idején-
rert a vers nem lefelé hanem keresztben ol-
vasandó, amit a beavatottak különben tudtak is:

Éljen egész világszerte Híres magyar dícsőség,
Jelalásnak híres tette Legyenguny és neveltségi
Az Istennek bő áldása Szálljon magyarokrátok,
Kamarillát látogassa Szegény, gyalázat, átok!
Örvendezzen nagy hír- A magyarok nemzete

A sárga-fekete színnek Vessen emlékezetet! —
S Windischgrätznek bő- Assa sirjat magának,
sisége

Éljen vitéz harci nép- Magyarok taborának.

Fekete Jakab uri dívat üzletében (főtér, kistemplom mellett) **feltűnő szép tavaszi újdonságok** érkeztek. **Valódi angol, olasz és belföldi kalapok, fehérneműek, chikkis nyakkendők, zsebkendők, férfi és női harisnyák, nap- és esőernyők, karlsbádi cipők, valódi Zaohariás-féle férfi és női bőrkézfűzők,** nagy választékban, **olós szabóttáron.**

Színház.

Eis püspök. A Tegledi pályadíj nyertes, Lovassy Andor darabja, a Kis püspök került színre az este. Az előadás szokott precizitással folyt le. Közönség közepes számmal.

Belügyminiszter és intendáns. Közvetlenül azelőtt, hogy Szell Kálmán a múlt héten Bécsbe utazott, gróf Keglevich István intendánsához Jakabffy Imre belügyminiszteri államtitkár aláírásával igen erőteljes hangú felszólítás érkezett, hogy e Nemzeti Színhazi ifjúsági előadások beszüntetését célzó rendelkezést vonja vissza és az előadások sora folytatassa. Az intendáns erre felírt a belügyminiszteriumhoz, hogy kétségkívül a belügyminiszter tudta nélkül intéztetett hozzá az a felhívás és nem érti, miért akarják tovább is erőszakolni az ifjúsági előadásokat, melyeknél memorandum alakjában is kész bebizonyítani, hogy azok teljesen hiábavaló, céltalan előadások. Erre magának Szell Kálmánnak aláírásával kapott az intendáns újabb promemoriát, hogy ezen-tul kellő tiszteltetben tartson minden, a belügyminiszteriumból hozza érkező utasítást, akárkié az aláírásával van is az ellátva. Egyben újra felszólította, hogy említett rendelkezését haladéktalanul vonja vissza. Megjegyzésképp az is fűzetett az újabb üzenethez, hogy az intendáns memorandumára neki sem kíváncsi.

Színházi másor.

Szerdán, »A« bérletben — A becsület Szinmű 4 felvonásban.

Csütörtökön »A« bérletben Csigabázy Etel és Tóth Elek bucsufelléptéül: Folt, a mely tisztit. Dráma 4 felvonásban.

Pénteken, »C« bérletben A troubadour. Nagy opera 4 felvonásban.

Szombaton, április 7-én bérlet 157. szám »A« — másodsor A troubadour.

Vasárnap, április 8-án két előadás: délután 3 órakor fél helyárrakkal: A bibliai asszony. Operette 3 felvonásban: este 7 és fél órakor, bérletszűnetben, Fenyéri Mór, Ferczy József és Püspöky Imre bucsufellépté-

ül: A ven bakancs és fia a huszár. Eredeti népszínű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

Trio egy vérből.

Irta: Gondy Károly.

Ritka és megható jelenet: szép összhangzatot oly élő képben látni és hallani, melynek minden tagja egy anyától való; de még a testvériséget is megérinti, mi közvetlen dobogó szíveiket egy gócpontban ismét egyesíti. Egy fülemile fészekhez hasonlított a három vonós dalaos Beethoven triójában Mily boldogító érzést kelthet az egy anyában, de még a hazafiban, ha elgondoljuk, hogy: mind a három testvér itthon, a fővárosban nyerte kiképzését.

Aránylag kevesen vannak, kik a közművelődés egyenes útját követik és foglalkoznak azon spiritistikai médiumokat képviselik, melyek egyedül a jóra reagálnak. Azok egyike a bíró, ki diplomáját nem viszi a vásárra, de rendíthetetlen székéből osztja az egy igazságot; ilyen a pap, ki emeltebb szószékéről csepegteti hívei kebelébe a vigaszt; ilyen az orvos, ki betegeknek áldozza fel egészségét; ilyen a tanár, ki egyre gyűjti a tudományát, hogy annál többet tudhasson rajta: nem verik mellüket, hogy ők mit tudnak. Az emberiség nagyobb része aztán miért szorul e kiváló humanus médiumokra; hűnnan e végtelen lelki szegénység: erre talán Lombróso lelektanar eléggé megfelelt.

Hát a zenének lehet-e igaz tanára? — Lehet-e vad szívekbe is oltani nemes galyat? Bizony nehezen, erre tisztán születni kell. Az ütemmel sokszor kizavarjuk az érzést a helyéből és csak kiváló gyengédséggel szabad a jó tanítványt megközelíteni, hogy ezélt érzünk. Semmi sem oly nehéz, de egyuttal könnyű, mint zenére tanítani valakit.

De mit várhatunk a szenvedélyes zenésztől kire ugyan csak ráillik, mit Göthe Wertherjében mond: »Alte und junge Kinder sind wir Alle!« — A zenész folyton gyermek korat éli. Kottáját nem értékteleníti, az evszám még agg korában is ábrándozih, elmerül a bölcsődalokban, adja a serenádokat, játsza a no turus-kát és ha ehetne az utolsó gyászindulóját. — Kenst Du das Land?!

A »Friedmann testvérek« nem üzleti czég. Tudományokat nem lehet márlegre tenni sem rektározni, talán impomderabilisabb sincsen mint a zene, még a festészetnek is meg van az impastájé. Most is szerénykedtek, Ney Davidot tették a hangversenyük élére. Megérdemli különben e kitüntetést nemcsak mint ritka vendég, de hatalmánál fogva is, mert a »vol humáne« mindenek fölött dominál: a torok a legelső kangszer, mely letorkolja még a legerősebb zenekart, kivált ha Ney David fujja végig orgonáját.

A Friedmannok, kik foglalkozásukra nézve elég Békések, most Füre diek lettek. Mily emlékezetes a név éppen Ney David mellett! Füre dy Mihály volt ily kedvelt haritonja a nemzeti színháznak, mily kitűnő Figaro volt Hollósy Kornélia mellett!

Füredi Sándor gyönyörű trifoliumot mutatott b-; Veuxtemps, Wieniawski és Sarasate! — Mein Liebchen, was, willst Du noch mehr?!

Igen, gyémánt tenuto-ja, csillogó trillerjei oldott gyöngyör staccato-ja, megkapó oktávai tiszta chromaticai futamai, tüneményes leggie-ro-ja, visszatérve a nyugodt arany csatos koronához: ritka diadém ékszeret képviselnek. Játékának plénérje, vonójának könnyed szárnyalása Hubay mesterére emlékeztetnek, ső hely-hely eredeti felfogás tükröződik. Hangt színezete intenzivebb mint a Kubelik-é, nem affettuosos naivással, de combinált erővel, nem lazurral de impastával rakja színeit. — Midőn a cigányi dalokat játszotta, azt jegyezte meg valaki hogy: »nem olyan a hegedűje mint a Kubelike«. Ez mondta a legjobb

kritikát. És miután asszony volt a rögtön bíraló meghajlok a staturium előtt.

Füredi Samu még a Sz. Nagy Károly gazdától szállott mi reánk. Nem először, de még nem is elégszer hallottuk. Ugyan ki ne volna szerelmes a gordónkába?! Hiszen legközelebb áll az örökké színező, emberi banghoz, szinte lessük énekeben az idegen szöveget, mint mikor a magyar »zinpadou olaszul énekelnek. A Cello, nem hiába cello (nagy) nagy udvarló hangszer. Én legalább ha szerelmes párt hallok suttogni, mindég a cello-t mint »dritterim Bunde« kopé a cooperatort látom képzeletemben.

Az Andante echoját, még a Serenade végtelen kedvességét nem oda kell magyaráznunk? Amor et clamor ad Te veniat!... Midőn Mendelsobn a »Lieder ohne Worte« illatos csokrát kötötte, bizonyára »gordókára gondolt; билет dux-ját abba rejtette. Az Andante igaz Mollique (lány) volt. Ugy szeretem a mérsékelt, megmondott andanté-t; való-ságos zene szónoklat. Ki ne ösmerte volna fel Füredi Samu játékában a chriát?

Füredi József, ki nekünk már Friedmann marad, a harmadik testvér, kit intelligens közönségünk a rendes zártkörű zenedei hangversenyekből eléggé ösmert, most a Trióban játszott; de még hogy (hogy volt) átszót a brátsán, akár a violon d'amour-on. Ő mint zenedei tanár a klasszikus zene szószólója ha távol vannak a paganus Paganinik, kik nálunk nagy a lelket, a jó jegy-kelét keresik. Ő már sokkal régibb tanára zenedénknek, hogy sem külön bemutatásra szorulna; idővel majd tanítványai alitják ki róla a legjobb bizonyítványt.

Kubelik-láz utána vagyunk és zárt ajtók mellett »mezsz voce« elbeszélhetünk a kis szűnet alatt, de különben sem feszélyeznek engem a: impressario inquisitove,

Hát nem macska után futó csoda gyermekkel, de éret érzesű triumviratussal állunk szemben. Egy Paganini nem Paganini, egy szál hegedű és fél szál legényke nem mérkőzhetik a triemis vonóval. Nagy gyengéje az emberiségnek, hogy a zsenéket szereti dédégetni, míg a teljes kifejlődött kevésbé érdekli. Disséri a tavasz, mikor semmit sem lát és kerüli a nyarat, mibe életünk terem. A reklam tutti-ja csak tulharsogja a pricipalét. Mi is a zseni ezer lampionja, tejutja a még láthatatlan üstökös mellett?!

Nem is annyira a művészetre mint a művészre vagyunk kíváncsiak: fotográfiája kell mindenek előtt. Nálunk a klasszikus zene, a nemzetközi érzés tolmacsolója el van nyomva a sok fércz és frivol operettekkel. Mit ér ha a jeles tanárokat a házhoz jaratjuk és gyermekeinket nem a hangversenybe, de színházba visszük.

Olcsó hangversenyeket is rendezzünk a mi körünkben, hogy a jó zenével utat nyisunk a nemesebb bajlamok kifejtésére. Előre tanárokat! tul kell mennünk a solfeggion. Sok jeles zenekapacitás van városunkban. A kormány okosabbat is tehetne a 6000 koronás opera szuventióval; egy operából meg nem él a lelkünk.

Hogy mi nem a művész lelkét, de a külsejét vesszük szemügyre, mutatja hogy Stojanovits symphomicus Ninonja az ő távol léteben már az első ismétlésnél nem vonzott. Miután nem a compositióban gyönyörködünk, csak az újdonság ingerei.

Tudom, hogy ha Kubelik másodsor is fellép László Albert bizonyosan ráfizeti azon jó nyereséget, mit első felléptével besepert. — Pedig a kisördögnek oly gazdag a repertoire-ja, hogy ha hetenként kétszer fellépne egy teljes évig egy maga tölthetné be a programját anélkül, hogy egy darabot is ismételné. Mindezek daczára az óvatos impressarió a nagy fanfare reklám mellett, a trióról a program szegélyét Szegheó Vilmával még csecsepszóbbá tenni.

Végül meg kell emlékezem a trióról mivel kezdeni szerettem volna bíralatomat. De miután ez minden kritikán felül emelkedett most is meghatottságomban hallgatók...

hallgattam, csak annyit éreztem, mintha szempillám nehezdedett volna.

Mily magasztos is az a Beethoven. Olyan volt az a hármastétel, akár egy hangszírvány feszült volna a podium boltozatán.

Hát az a kedves gerle pár a zongora mellett, hogy turbékolt: mily testvériesen működtek a kíséretben! Bizony Jóna Kálmán egész odaadással öntözte az egyre fakadó dalvirágokat; derék műkörtészünk leszen ő továbbra is.

Ney Dávid távozott. A zenede terem oszlopaira nem tapadt egy morzsányi sem az imponderabilis hanganyagból; magával vitte bamulatos orgona baritonját. Kar volt az a szép Schubert dalát nem fonografálni. Mily edes találmány is a fonográf! Talán magyar találmány? Hiszen ő is idétől a fonóba hangoztatja a legény a nótáját.

És a tanárok? Ki maradt, ki tovább áll, kedvezőbb éghajlat alatt tovább művelni a dait. Mi sors is vár arra, kit megszoktunk. ki rendszeren jár a nenede csapós ajtaján... e három, de nem hazán kívül keresi korpáját: korpótlekát?!

CSARNOK.

Egy levél Lussinpiccoloi naplóból.

Írta: Zivuska Andor.

Verőfenyes délelőtti volt. A harangok zuhogtak szokatlan élénk nyüzsgés volt a Riva-n. Tömve volt a tengerparti sétány setalókkal.

A színes selyem ruhaderék a pár lányokon pompázó fehér kötők, a horvát partvidéki nők vörös turbánja szeszelyes tarka színbe olvadt össze az osztrák hivatalnokok tengerész szabásu, aranyban gazdag uniformisával. Az egész világ ünneplőbe volt öltözve. Husvét volt; Husvét első napja.

Freilein Marian meg én ott bolyongtunk abban a tarka ember áradatban; szintén templomból mentünk hazafelé. Az egész Pensió Früte egyetlen magyar hölgye volt Marian.

Hogy a testestől, lelkestől magyar Malloyer Mariana, hogyan kapott rá a „Freilein” elnevezés, annak bizony nincs egyéb magyarázata csak az, hogy a vegyes nemzetiségű „Pensio Fritzi” társalgási nyelve a német levél, úgy megszoktam magam is a „Freilein” kifejezést, hogy szinte nehéz lett volna már másképp szólítanom őt.

Szóltanul haladtunk egymás mellett. Ő sem szólt, én sem es még is daczára a némaságnak, sejtette mindkettőnk, hogy egy es ugyanaz a gondolat borong a lelke fölött mindkettőnknek; ugyanaz az óhaj, ugyanaz a vagy valami után... talán biz az odahaza kongó harangszó után?

Két hónapja mult már el Lussinban töltött időnknek, hogy ránk virradt a Husvét; ideje volt hát, hogy a hazavágyás első viharja megtépje a szívünket.

A tengerre néző Pensió előtt tarka rajba verődve sütkérezett a „Pensio Fritzi” beteg serege; mély ülésű, piros csikos ponyva hátú székekbe süllyedve, m-rengve a szeliden ringó tenger hullámain, parton járók kacagó nyüzsgésen.

Ketten voltunk magyarok az egész Pensióban: csak a Freilein — meg én. Bizony kis szám ez a Pensio ötven-hatvan vendége közt.

De azért a ki azt hinoé, hogy egy piuszta numerison kívül több jelentőségünk nem volt — csatlódik.

Megmagyarázhatatlan rokonszenv bilincselte hozzánk a külföldet, megmagyarázhatatlan, mely felénk fordult az egész Pensio figyelmét minden pillanatban.

Hogy a kissé érett francia nevelő kisasszony Madam Juliet, mit csinál mit mivel? Ki bánta? Nem kutatta senki.

— Hogy a berlini szép asszonyka, a fiatal Breuber-né, kivel, merre sétál,? mit mond?, hogy néz?

Ki sem vette észre.

Hogy a bájos Miss Katty kinek szorítja meg gyöngédebben a kezét, mint a másét? Nem figyelte senki.

De hogy Marian a Pensio egyetlen magyar hölgye, hogy tesz? mint tesz? azt tudta mindenki! Sok-szor jobban, mint ő.

A mi pedig a figyelmét illeti, amivel mieket magyarokat a külföld Lussinban üdülő betegei elhalmoztak — az egyenesen mesés.

Madam Juliet egy alkalommal — hogy a ránk halmozott gyöngédségből csak egyet is említsek — 2 teljes órán keresztül igyekezett Freilein Mariannal megertetni: mi az apály, mi a dagály.

Vagy vegyük Herr Kuppert. Ez az ur — aki észak nemetország egyik kies fekvésű városában faval kereskedik s aki az egész „Pensio Fritzi” egyetlen „Norrdeutsch”-a éven egymaga érezte hivatva magát érvényre emelni nagy Németország büszkeségét — egy alkalommal csigát vett nekem, egy valódi osztrigát.

Csupa figyelem volt e tette. Azért vette a csigát csak, hogy megmagyarázhassa.

— Ez egy állat — szolt professzori komolysággal. Ha jól emlékszem ránc is székelt a homlokára, mikor ezeket mondotta, — erre azonban nem mernék már hitet tenni.

— Igen egy állat — folytatá forgatva kezében a kagylót — állat, mely csiga, csiga mely állat. Ez a csiga-állat a tengerben él, akár a hal, de azért ez nem hal, pedig a hal is állat.

Hanem most — szolt ünnepies hangon — megfogom önt lepni! — hirtelen komor ránc üt homlokára. (Erre már hitet merek tenni, erre emlékszem jól.)

— Mi felénk ezt a csigát eszik!

Roppant bárgyu arcot vághattam, mert erősen meglátszott a németen, hogy élvez. Nem szolt vagy 2 percig, csak mosolygott.

Nagyon nyájas lett a hangja, aztán mikor jónak látta megtörni a csendet:

Persze, Persze! Hallatlan drasztikus dolog az önök előtt. Nyers csigát megenni, beszopni, lenyelni, mint egy makaróni laskát. Megertem önöket uraim s nem is utálem e azért, hogy ezt így tartják. Végére is uraim önök semminek sem okai. Ha valaki oka ennek az önök balhitének, az egyedül a Balaton. Igen a Balaton. Miért nincs benne osztriga.

De ki tudná mind tollhegyre szedni azt az apró szaz es szaz figyelmet, becézést, gondozást, — ne mondjam oktatóst — amivel a nyájas külföldiek elhalmoztak minket. De meg nem is czelem. Így is messze tértem már el az uttól, amit magam elé szabtam. Voltaképen egy egyszerű naplótöredéket akarok en adni, csak úgy, amint az anno 1899 apr. 1-ről följegyződött.

Mikor a templomból jövet — hogy ujra ott kezdjem a szót, a hol elhagytam, Marian meg én, elértük a Pensio előtt üdülő társaságot halk suttogás keletkezett; sugás, bugas, amely érthetetlen morajja olvadt.

Megvagyok róla győződve, hogy maig sem jövünk rá, minek a köpenye volt az az érthetetlen sugdolódzás, ha egy hang hirtelen arulová nem lesz. Igen egy hang, a színéről itelve a Madam Juliet-é, az egész veletlenül beállt pillanányi csendbe ékelődött bele s megérthettük.

— Honny soi qui mali pense!

Az aggodalom moraja volt a sugas-bugas.

— Egy imakönyv fedele — szolt a tapasztalat adta meggyőződés hangján a magába fejejtett hang — gyöngé paizs a kísértés örördöge ellen.

Leültünk. Pár percz mulva már mi is részt vettünk abban a szófuttatásnak nevezhető valamiben, ahol mindenki mond valamit, a nélkül, hogy tudna, hogy mit?

— Mifele programban állapodott meg a társaság — déutánra?

— „Sziget”-ra megyünk hatan Yachton — szolt egész Németország ünneztével Kupper.

Marian imadta e csónak partietkat.

Hány személyes a Yacht? — kérdé eltitkolhatatlan örömmel.

Nyolcz! — felelt Kupper — de Marian-nak egész piros lett az arca az örömtől.

— Nincs elég partner? — Ugy-e? Ha nem volnánk alkalmatlanok — ream tekintett — szivesen kiegészítjük a társaságot.

Feledhetetlen az a jószágos atyai arc, amit Kupper Marian szavai után váltott.

Rendkívüli ember volt ez a Norddeutsch! Nem a helyzet gömbölyítette meg mosolygóra vagy hozta ki banatosra az arcát, maga váltott ő olyan arcot mindig, a minőt legjobbnak vélt a helyzethez.

Hogyan? Önök velünk? — szolt gyöngéd feltó hangon — Volna bátorságuk? Tudják, hogy kedvező széllel 2 teljes óra Sausego ide nyílt tengeren? A Yacht hat méter hosszú mindössze és tánczol mint egy prima ballerina. Meggondolták mit akarnak tenni? — mély feddő baritonra süllyedt a hangja — igazan meggondoltak? Jól?!

— M-gyünk! — szolt Marian határozottan. — Meggondoltuk!

Jól van! — szolt Kupper akkora ketneteljességgel, mint egy püspök s a tekintetéből ki villant, hogy valami nagyon böles az, amit mondani akar.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Indokolás:

a naptárak, hirdetések, hírlapi beiktatások külföldi hírlapok és időszaki lapok bélyegkötelezettségének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatához.

A naptárak, hirdetések, hírlapi beiktatások, külföldi hírlapok és külföldi időszaki lapok bélyegkötelezettségét Magyarországra nézve az 1850. évi szeptember hó 6-án kelt császári rendelet léptette életbe s ez a bélyegkötelezettség az 1868: XXIII., 1869: XII., 1870: LVIII., 1871: LXIII., 1873: IX., 1875: XVI. és XXV., végül az 1881: XXVI. törvénnyel fentartva, mostanag érvényben áll.

Tagadhatatlan, hogy a szóban forgó bélyegilletékek az ezek által terhelt iról mi s nyomdai termékeknek ugy előállításai, mint forgalmat hátrányosan befolyásolják, hogy a kapcsolatos iparágak és kereskedelem fellendülésére bántólag hatnak s a mai változott viszonyok közze már be nem illenek.

Részen ennek tudható be, hogy a hasonló cziméken alapuló adóztatás má már minden műveltebb államban el van ejtve s hogy legujabban Ausztriában a naptári és hírlapi bélyegilletékek megszüntették. A hirdetésményi hírlapiktatási illeték Ausztriában már régebben eltöröltették.

Ilyen körülmények között, a midőn a basonló adóztatás már Európa egyetlen műveltebb államában sem áll fenn, a midőn a felsorolt bélyegilletékek elejtése az államháztartás megzavarását maga után nem vonhatná, nem lehet elzárkózni a közvélemény egyre sürgetőbben felhangzó ama kívánága elől, hogy a fogyasztási bélyegilleték elnevezése alatt ismeretes bélyegilletékek — akartya-bélyegilletékek kivételével — eltörültesse.

Tekintettel továbbá arra, hogy a várható pénzügyi eredmény az ipart és kereskedelmet érintő hátrányokkal, a melyek az illetékek további fentartásából származnának, arányban nem áll, czél szerűbbnek mutatkozik ezen bélyegilletékek elejtése, annál is inkább, mert a bely-gjövődék más ágazatainak tényleges pénzügyi eredménye évről-évre emelkedőben lévén, remélhető, hogy különösen azok intenzivebb kibaszása, esetleg más irányban való fokozása által a fogyasztási bélyegilletékek eltörése folytan elmaradó jövedelem pótlást nyerend.

Ezeknél fogva a naptárbélyeg elejtését különösen az a körülmény teszi ajánlatossá, hogy ezzel a szolgáltatással a legszegényebb neosztaly van súlyosan terhelve, mert ennek a neosztalynak a naptár ugyszólván egyedüli olvasmányát képezi, s általa fogyasztott olcsóbb minőségű naptárak vételárának jelentékeny részét a naptárbélyeg alkotja.

Nem hagyható végű figyelmen kívül aza

körülmény sem, hogy a naptárbélyeg megszünetése a nyomdai termékek teljesen szabad terjesztésének megvalósításához lényegesen hozzájárul.

A naptárbélyeg elejtése továbbá nem fog érezhető hiányt okozni, mert az e czímen 1900. évre előirányzott 240.000 korona bruttó bevételt a kezelési költségek is terhelik s így a várható tiszta jövedelem költségvetésünkben nem tesz jelentékeny szamot.

A hirdetési bélyegilleték, a mely a fennálló szabályok értelmében darabonként, az iv nagyságához képest 2, illetőleg 4 fillért tesz ki, súlyos teherként nehezedik különösen a kisebb iparosokra és kereskedőkre, de terhes az a nagyiparosra és kereskedőre is, amennyiben ez a szolgáltatás jóval többet tesz ki, mint magának a hirdetésnek előállításai költségei. Annnyival inkább érezhető ez a teher, mert Ausztriában a hirdetési bélyeg már régen el van törölve, az osztrák ipar és kereskedelem tehát e tekintetben maris tetemes előnyben van a fejletlenebb magyar iparral és kereskedelemmel szemben, a mely előny a fennálló gazdasági kapcsolat folytán lépten-nyomon érezhető.

Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy a hirdetési bélyegilleték czímen várható bevétel — a melynek még a kezelési költségek is szem előtt tartandók. — 1900. évre 70.000 koronában van fevéve, ennek az illetéknek a fentartása nem volna indokolható.

A hirlapi beiktatások után járó illeték eltörlését a mar felsorolt általános indokokon kívül ugyancsak az teszi időszerűvé, hogy ez az illeték szintén igen súlyosan nehezedik az ipar és kereskedelemre, a mennyiben igen költségessé teszi, s ez által megnehezíti a hirdetések közzétételét, a melyeknek az ipar és kereskedelem emelésére való kedvező hatását elvitatni nem lehet.

Figyelemre méltó körülmény az is, hogy Ausztriában a hirlapi iktatási illeték már régen meg van szüntetve, s legújabbban ott a hirlapbélyeg is eltöröltetett, a mi az ottani üzleti világot a miénkkel szemben hirdetés dolgában versenyképesebbé teszi. Pénzügyi eredményét tekintve a hirlapiktatási illeték elejtése nem kicsinyelhető ugyan, a mennyiben e czímen az 1900. évi költségvetési irányzatban 460.000 korona szerepel bevételként, amde ennek s a hirdetési illetéknek elejtése által a bazai kereskedelem és ipar helyzetének tetemes javulása várható, s ezen javulás folytán az iparosok és kereskedők adózóképeségének emelkedése, illetve a kereseti adók alapját képező hozadék nagyobbodása minden valószínűség szerint bőven fogja kárpótolni az itt elvesztett jövedelmet.

A külföldi hirlapok és külföldi időszakos lapok bélyegilletékének megszünetését indokoltá teszi magában véve az a

körülmény, hogy az e czímen várható bevétel nsm jelentékeny. Nem indokolható tehát semmivel sem ennek a mai viszonyok közé különben sem illő szolgáltatásnak a további fentartása.

Megjegyzendő, hogy Ausztriában a külföldi hirlapok és a külföldi időszakos lapok 1900. évi január 1-étől kezdve nem esnek bélyegilleték alá.

A törvényjavaslat 1. §-a megállapítja azokat az időpontokat, a melyekben a naptárak, illetve a hirdetmények, hirlapi beiktatások, külföldi hirlapok és időszakos lapok bélyegkötelezettsége megszűnik.

Elrendeli továbbá, hogy az ezen időpontokig esedékesse váló ilyenmü illetékek pontosan lerovandók s al nem engedhetők. Ez utóbbi rendelkezés a dolog természetéből folyik s abban leri indokát, hogy az 1900. é. jun. 30-ig, illetve az 1900. é. dec. 31-ig esedékes illetek le nem rovása, vagy elengedése által, gyesek, mások rovására, jogtalan előnyt nem igényelhetnek.

A 2. §. gondoskodik arról, hogy az 1900. évre szóló bélyegzett, de el nem kelt naptárak után lerótt bélyegilletéket a kiadók, ha a naptárakat 1900. é. dec. 1-ig beszoalgtatják s ha azokon a használatnak semmi nyoma nincsen, készpénzben visszakaphassak. K zárja egyszersmind annak a lehetőségét, hogy az 1900. évre szóló naptárak után lerótt bélyegilletékek visszaterítését a felek más jogcímen igényelhessék.

A 3. §. végrehajtási rendelkezést tartalmaz.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület a múlt vasárnap tartotta meg Budapesten a Köztelek nagytermében Vámosy Mihály egyesületi elnök elnöklése alatt folyó évi rendes lezámoló közgyűlést, mely igen szép számban volt képviselve egy a főváros, mint a vidék méhészközönsége is. A földművelésügyi kormányt Máday Izidor, miniszteri tanácsos, Saárosy Ferencz miniszteri osztálytanácsos és Kovács Antal méhészeti felügyelő képviselte.

A nagy gondal kidolgozott, terjedelmes elnöki jelentésben igen érdekes adatok foglaltatva, melyek azt bizonyítják, hogy a méhészet Magyarországon immár figyelmet érdemlő nemzetgazdasági tényezővé fejlődött. A jelentés szerint az egyesületnek 2600 tagja van, kik évente 2 frt tagsági díjat fizetnek és ezért az egyesület szakközlönyét kapják. Az egyesületi pénztárban a múlt évben 16 ezer frt, az egyesület kebelében működő mézértékesítő bizottság pénztárában pedig köze. 40 ezer frt kezelte. A mézértékesítő bizottság 1899. febr. 16-ától dec. 31-ig 74.200 kg. mézet értékesített és ezért az egyesületi tagoknak a bpesti fővárosi takarékpénztárnál 30000 frtot utalványozott. Az egyesületi ta-

gok számára 508 méhtörzsre való keretes kaptárakat készített és azokat az előállításai áron engedte át, a folyó évre pedig 1000 törzsre való mehlakást gyártatott raktára, hogy a kaptárak nagy olcsósága miatt évről-évre emelkedő keresletet kielegithesse.

350 db. méhszállító edényt és ladáit készített és azokat a tagoknak teljesen ingyen bocsátotta rendelkezésére, 250 olcsó méhészeti szakkönyvet juttatott a kezdőknek. Nagymennyiségű mézelő növényanyagot osztott szét. Részt vett a kölni nemzetközi méhészeti vándorgyűlésen, továbbá a szegedi kiállításán is, ahol a magyar méhészek II. országos kongresszusát rendezte. Végül megemlékezik a jelentős a földm. miniszter által Gödöllőn tervezett és a megnyitáshoz már közel álló méhészeti gazdaságról is, melynek létrejvetelében az egyesületnek is van némi csekély része.

Ajánljuk az egyesületet a méhészet iránt érdeklődő olvasóinknak.

Szerkesztői üzenet.

Zivuska. A. urnak — Debreczen. Legyen szives szerkesztőségünkben holnap a d. e. órák valamelyikében megjelenni.

D. S. urnak — H. B. ö s z ö r m é n y.

A b ö s z ö r m é n y i p a p v á l a s z t a s ügyével úgy, hogy valaki mellett állást foglaló tudósítást közöljünk, foglalkozni nem akarunk. Azt azonban elhisszük, hogy a papválasztásban a bösözrményiek főképpen azon ambíciójuk kielégítését keresik, hogy városuk ismét a s p e r e s i székhely legyen. Azt is elhisszük, hogy bizonyos egyházbírósi ügyben fennállott vélemény-különbseg már elenyészett. Hiszen az egyházkerület megadta e tekintetben azt a felvilágosítást, hogy nem vezette az egyháztanácsi kérdést tárgyzó ügyben kellő méltányosság, amikor az egyházmegye ítéletét hagyta helybe.

Előnyösen ismert kitünő gyártmány

stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék kelméket tartós minőségben, férfi öltönyökre, szállit:

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.